

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Most 11. 6. 2012
Č. j.: SRS 023427/2012

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

Zpráva č. 11 - Oblastního odboru Louny o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 4. 6. - 10. 6. 2012

1. Počasí

Na začátku období 4. 6. až 10. 6. panovalo proměnlivé počasí. Převážně bylo oblačno až zataženo s občasným ubýváním oblačnosti až na jasno a slunečno. Denní teploty se nejčastěji pohybovaly mezi 15 až 20 °C a noční klesaly na 5 °C, místy i níže. Na Českolipsku, Lounsku a Semilsku se v ranních hodinách vyskytly přízemní mrazíky. Úhrny srážek v podobě místních přeháněk zpravidla nepřekročily 5 mm (např. Česká Lípa 2 mm, Děčín 4 mm, Jirkov 0,4 mm, Litoměřice 1 mm, Most 2 mm a Žatec 2-5 mm). V tomto údobí vál čerstvý až silný vítr.

Posléze se postupně oteplovalo a denní teploty vystupovaly k 25 °C a noční neklesly pod 10 °C. V závěru období se denní teploty pohybovaly kolem 20 °C a srážky byly rozdílné, např. v České Lípě 3 mm, v Jirkově 1,8 mm, v Mostě 1 mm a na Semilsku (Kvítkovice) 19 mm. Někde však nepršelo vůbec (Havraň u Mostu).

Úhrny srážek na konci předchozího a v průběhu tohoto období jistě přispěly k očekávanému pozitivnímu obratu v bilanci půdních vláhových poměrů v celé oblasti, avšak lze očekávat, že bez dalších dotací vláhy do půdy (srážek) bude tento stav pouze přechodný. Podle ČHMÚ – Monitoring zemědělského sucha, (4. 6.) oblast s **malým** rizikem ohrožení suchem zahrnovala výhradně nejsevernější část okresu Semily (Krkonosy). Jako **mírné** riziko ohrožení suchem byla zhodnocena situace v celém okrese Děčín, v severních částech okresů Česká Lípa, Liberec a Semily. Zbytek spravovaného území, tedy okresy Chomutov, Litoměřice, Louny, Most, Teplice a částečně i Česká Lípa a Ústí nad Labem, spadá do oblasti **středně velkého** rizika ohrožení suchem. **Velké** a **nejvyšší** riziko ohrožení suchem tentokrát nebylo vyhodnoceno nikde na území Ústeckého ani Libereckého kraje.

ČHMÚ - Riziko ohrožení suchem pro území ČR. Vymezuje pět stupňů ohrožení suchem: 1 - **malé**, 2 - **mírné**, 3 - **středně velké**, 4 - **velké**, 5 - **nejvyšší**. Čím je tento stupeň vyšší, tím je vyšší riziko ohrožení suchem. Výsledná mapa vzniká kompilací výsledků získaných ze tří metod hodnocení sucha: měřené vlhkosti půdy, vypočtené vláhové bilance a vypočtené bilance srážek a evapotranspirace. Aktualizace výsledné mapy se provádí 1x týdně v úterý.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Na **Českolipsku** vydatný déšť na konci předchozího období velmi příznivě zapůsobil na regeneraci všech plodin, např. u ječmene ozimého a řepky je znatelné tzv. „nalití“ zrna a u kukuřice došlo ke zmohutnění posledních listů. Některé nežádoucí změny však již zůstaly nevratné, např. řídké porosty pšenice jarní na Brništsku. U polních plodin, chmele a ovoce pokračuje aplikace fungicidů a insekticidů, spojená s přihnojením.

V okresech **Děčín** a **Ústí nad Labem** se sklízí píce na TTP a jahody. Probíhá ošetření brambor proti mandelince bramborové a preventivně i proti plísni bramborové.

Na **Semilsku** se u malopěstitelů chladné počasí projevilo především na teplomilnější zelenině (okurky, papriky, rajčata a některé košťáloviny), a to pozastavením růstu a světlejším habitem rostlin. Také růst kukuřice je ovlivněn chladem a nedostatkem srážek. Nedostatek srážek negativně ovlivnil nárůst hmoty travních porostů, u kterých již vrcholí sklizňové práce - senážování do balíků, nebo sušení na seno (dle vývoje počasí). Probíhá i ošetření pastvin po pastvě.

Na **Žatecku**, v obilovinách, probíhá ošetření fungicidními přípravky proti houbovým chorobám v klasech. Ve chmelnicích postupuje kultivace meziřadí, dotáčení odkloněných hlav a chemická ochrana proti silnému náletu okřídlené generace mšice chmelové. Obecně byl v posledních dnech zaznamenán silný nálet mšic sp. na hostitelské rostliny. Sklizeň sena a senáže je v plném proudu. Sušení a svoz sena však komplikuje počasí.

OBILNINY

Na Litoměřicku, po dešťových srážkách v minulém týdnu, začínají poškozené porosty znovu odnožovat.

Na Lounsku jsou na většině lokalit porosty obilnin zregenerované, zapojené a probíhá jejich ošetřování proti škodlivým organismům a přihnojování minerálními hnojivy.

Převážná část obilovin na Semilsku je na dobré úrovni, mimo písčité stanoviště, kde vlivem **nedostatku vláhy** dochází k jejich zasychání. Probíhá chemické ošetření proti klasovým chorobám.

Na Žatecku probíhá ošetření proti houbovým chorobám v klasech a poslední listové přihnojení.

V okresech Most a Teplice je v obilovinách na krajích u příkopů pozorován všeobecný výskyt **sveřepu (*Bromus*)**. V porostech ozimých obilovin byl zaznamenán výskyt **metlice chundelky (*Apera spica-venti*)**, **ovsa hluchého (*Avena fatua*)** a plevelů **lipnicovitých (*Poaceae*)**.

PŠENICE OZIMÁ (RF 51-69 BBCH, tj. střed metání: báze ještě v pochvě až konec květu)

Na Litoměřicku probíhá ošetření insekticidy.

Na Žatecku bylo v některých porostech pozorováno poškození vymetaného klasu **vlivem sucha**.

V okrese Louny (Chrástín, 7. 6.) byl zjištěn slabý výskyt **tečkované plevové a listové skvrnitosti (*Septoria nodorum*)**.

*Napadené mohou být již klíčící rostliny, u kterých se objevují zahnědlé klíčky a zakrnělý růst. Mnohem častěji se choroba projevuje až od sloupkování a hlavně po vymetání. Na listech se objevují žlutavé skvrny obvykle 1 cm dlouhé a několik milimetrů široké, vřetenovité. Pletivo skvrn rychle zasychá a hnědne. Skvrny se mohou rychle šířit a list pak předčasně usychá. Jiné houbové choroby (např. *Ascochyta* sp., *Mycosphaerella graminicola*) způsobují podobné skvrny a rozlišení je obtížné. K jednoznačnému druhovému rozlišení je nutné mikroskopické hodnocení spor jmenovaných hub. Napadeny mohou být i listové pochvy a stébla. Na plevách a pluchách se brzy po vymetání objevují malé hnědofialové tečky. Potom se od horních částí plev, šíří hnědé skvrny. Za vlhka se v odumřelých pletivech objevují hnědočerné body-pyknydy, které obsahují pyknostry houby.*

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51 (metání). Při méně vlhkém počasí lze považovat za prahovou hodnotu 15-40 % napadených listů, při trvajících bohatých srážkách 5-15% napadených listů. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Lokálně silné výskyty **virových zakrslostí pšenice (*Wheat dwarf virus - WDV*)** byly zjištěny v okrese Litoměřice (Klapý, Litoměřice, Sedlec a Úpohlavy).

V okrese Louny (Chrástín, 7. 6.) byl pozorován střední výskyt **rzi pšeničné (*Puccinia persistens* ssp. *Triticina*)**.

Tamtéž byl shledán i střední výskyt **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)**.

Pravidelné pozorování napadení listů padlím pšenice se provádí ve fázi objevení posledního listu až konce metání (37–59 BBCH). Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) odebraných při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny).

Ošetření se provádí až od fáze objevení posledního listu a při dosažení prahu škodlivosti, jestliže více než 60 % rostlin (odnoží) má napadený 3. list shora.

Na Českolipsku (Kravaře, 6. 6.) a v okrese Louny (na Žatecku) byl na listech pozorován střední výskyt **kyjaty travní (*Metopolophium dirhodum*)**.

První výskyty **kyjaty osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech byly zaznamenány v okresech Litoměřice (Litoměřice, Slatina) a Ústí nad Labem (Řehlovice, 7. 6.). Její slabý výskyt byl zjištěn v okrese Louny (Chrastín, 7. 6.).

První výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** na listech byl zjištěn na Mostecku (Polerady, 6. 6.) a na Českolipsku byl pozorován její velmi slabý výskyt.

Na Lounsku (Chrastín, 7. 6.) byl registrován slabý výskyt **bejlomorky sedlové (*Haplodiplosis marginata*)**.

První výskyt **obaleče obilného (*Cnephasia pumicana*)** byl zjištěn v okrese Ústí nad Labem (Řehlovice, 7. 6.) a jeho slabý výskyt byl pozorován v okrese Louny (Chrastín, 7. 6.).

Vyskytuje se ve škodlivém množství jen v některých letech a to jen lokálně v nejižnějších částech republiky. Obvykle napadá jen okraje porostů. K plošnému napadení dochází jen při přemnožení a při větrném počasí v období migrace housenek. Housenky snižují výnos a znehodnocují zrna.

Pro monitorování škůdce lze použít feromonový lapač Deltastop CPP. V ČR není registrován proti obaleči obilnému žádný přípravek.

Výskyt larev **kohoutků (*Oulema* sp.)**, včetně charakteristické poškození listů, bylo nalezeno na Turnovsku (Mašov u Turnova, 7. 6.).

Příznaky napadení jsou podélné úzké pruhy mezi listovými žebry vykousané brouky a larvami. Larvy na rozdíl od brouků ponechávají při žiru dolní pokožku listů neporušenou. Lisy žloutnou a vadnou. Nejvíce bývají napadány okraje porostů. Hodnotí se počet dospělců obou druhů kohoutků a počet vajíček a larev. Kohoutci se vyskytují ve škodlivém množství v několikaletých cyklech. Larvy jsou škodlivější než dospělci. Napadené rostliny špatně metají a předčasně dozrávají. Jarní obilniny jsou k napadení citlivější než ozimé.

Přípravky na ochranu rostlin aplikujeme na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. Ekonomický práh škodlivosti nastává při výskytu 0,3 a více dospělců na 1 smyk a při 0,4 a více vajíček a larev na 1 odnož.

JEČMEN OZIMÝ (RF 71–83 BBCH, tj. první zrna dosáhla poloviny své konečné velikosti, obsah zrn vodnatý až časná těstovitá /vosková/ zralost)

První slabé výskyty **kyjaty osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech byly shledány v okrese Ústí nad Labem (Habrovany, 7. 6.).

JEČMEN JARNÍ (RF 51-59 BBCH, tj. počátek metání: špička klasu /lata/ vystupuje z pochvy nebo ji proráží bočně až konec metání: klas /lata/ je celý viditelný)

Probíhá ošetření porostů herbicidy a proti listovým chorobám.

V okrese Louny (Hřivčice, 7. 6.) byl pozorován slabý výskyt **prašné sněti ječmene (*Ustilago tritici*)**.

První výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** byl zjištěn na Mostecku (Moravěves, 6. 6.).

V okrese Louny (Hřivčice, 7. 6.) byl shledán slabý výskyt **padlí na ječmeni (*Blumeria graminis*)**.

Chemickou ochranu provádíme především od končícího odnožování až po plný vývin posledního listu (fáze 29-39 DC), jestliže většina odnoží má výskyt padlí na některém z horních

tří listů. Čím časnější je napadení, tím větší je riziko škod. Fungicidní ošetření se obvykle provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob. Je třeba střídát skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

První slabé výskyty **kyjaty osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech byly zaznamenány v okresech Louny (Hřivčice, 7. 6.) a Ústí nad Labem (Řehlovice, 7. 6.).

Slabý výskyt **kyjaty travní (*Metopolophium dirhodum*)** byl zpozorován v okrese Litoměřice (Chotiněves na Liběšicku).

První výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** byl zaregistrován na Teplicku (Měrunice, 6. 6.).

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 63-65 BBCH, tj. 30 % květů otevřeno až plný květ: asi 50 % květů otevřených)

Na Českolipsku (Brniště, 31. 5.) je porost v dobrém zdravotním stavu.

OLEJNINY

MAK SETÝ (RF 35-41 BBCH, tj. fáze růžice až objevení mlad. poupěte mezi listy růžice)

Na Litoměřicku jsou porosty velmi nevyrovnané, mezerovité. Stále je zjišťován silný výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)**.

ŘEPKA OZIMÁ (RF 71-79 BBCH, tj. asi 10 % šešulí dosáhlo druhově, resp. odrůdově specifické velikosti až téměř veškeré šešule dosáhly druhově, resp. odrůdově specifické velikosti)

Na Semilsku a na Žatecku je v některých porostech patrná horší účinnost ošetření proti šešulovým škůdcům (napadení šešulí).

V okresech Chomutov (Droužkovice a Všestudy, 7. 6.) a na Teplicku (Měrunice, 6. 6.) byl shledán první výskyt **verticiliového vadnutí řepky (*Verticillium spp.*)**.

Na Turnovsku (Mašov u Turnova, 7. 6.) byl zjištěn první slabý výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** - (bílá hniloba řepky).

V okrese Česká Lípa (Velenice) byly na okraji porostu zaznamenány kolonie **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** - prozatím v rámci slabého výskytu.

Listy, květenství i šešule žloutnou, krouť se, zasychají a opadávají. Na spodní straně listů, na stoncích, květenstvích i na šešulích se vyskytují kolonie mšic. Hodnotí se po pěti rostlinách za sebou na 20 místech po obvodu porostu, celkem 100 rostlin.

Ošetří se porosty při napadení 10 a více procent plodenství 100 a více mšicemi (počet mšic se odhaduje). Napadení nedorostlých posledních šešulí se nebere v úvahu. Na velkých honech se doporučuje jen okrajové ošetření do hloubky, v níž napadení dosahuje uvedených prahových hodnot. Chemické ošetření je ekonomické nejpozději do 10 dnů po odkvětu. Později se mšice rozlétají, počet přirozených nepřátel mšic se zvyšuje a škody způsobené sáním mšic se již nedají odstranit.

Na Roudnicku (Budyně nad Ohří) bylo zjištěno poškození šešulí (nouzové dozrávání, zasychání a praskání) **krytonosem šešulovým (*Ceutorhynchus obstrictus*)** a **bejломorkou kapustovou (*Dasyneura brassicae*)**.

Krytonosec šešulový svým žírem umožňuje napadení šešulí bejломorkou kapustovou. Oba škůdci společně mohou způsobit až 50 % ztráty na výnosech semen, zvláště v teplých letech. Navíc požerky brouků přispívají k napadení rostlin houbovými chorobami.

Chemická ochrana proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti: do BBCH 60 - práh škodlivosti 1 brouk / 1 rostlina.

od BBCH 60 - práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk / 1 rostlinu, při silném výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk / 2 rostliny.

SLUNEČNICE (RF 12-31 BBCH, tj. 2 listy /1. pár listů/ vyvinutý až 1. internodium viditelné)

V okrese Litoměřice (Dušníky) byl zaznamenán první výskyt hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*).

Tamtéž byl zjištěn i první výskyt svilušek (*Tetranychidae* sp.).

První výskyt mšice makové (*Aphis fabae*) byl registrován na okrasných slunečnicích u zahrádkářů v okrese Louny (Žatec, 7.6.).

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 41-69 BBCH, tj. konec prodlužovacího růstu /nad 25 cm/ až květ ukončen)

Na Litoměřicku pokračuje ošetření proti mandelince bramborové.

Výskyt Y – virus (*Potato Y potyvirus*) byl pozorován v okrese Louny (Stradonice, 7. 6.).

V okresech Chomutov (Droužkovice, 7. 6.) a Semily byl zaznamenán první výskyt imág mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*). Na Žatecku je téměř na všech porostech brambor zjišťován výskyt jak dospělců, tak již i larev 1. a 2. instaru, a to hlavně u zahrádkářů.

Škodí žírem brouků i larev, při přemnožení může docházet k holožírům. Za slunečného počasí v době mezi 9-17 hod. se prochází porostem ve směru výsadby. Při každém průchodu se kontrolují řádky a zaznamenává se počet brouků nebo ohnisek larev. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha. U porostů větších než 10 ha se prochází a prohlíží 0,2 ha. Porost je nutno projít nejméně 4 x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení. Škodlivý výskyt je udáván při překročení hranice 100 brouků nebo 140 ohnisek larev na 1 ha.

Ošetření lze průběžně provádět povolenými přípravky na ochranu rostlin.

Na několika lokalitách v okrese Semily bylo opětovně zjištěno poškození prasetem divokým (*Sus strofa*).

ŘEPA CUKROVKA (RF 19-35 BBCH, tj. 9 a více listů viditelných až listy pokrývají 50 % povrchu půdy)

Na Litoměřicku a Semilsku je zjevná všeobecná retardace růstu vlivem sucha.

V okrese Louny (Chrastín, 7. 6.) na lokalitě byl pozorován slabý výskyt cerkosporové listové skvrnitosti (*Cercospora beticola*).

V okresech Česká Lípa (Doksy), Louny (Chrastín) a Semily (Přepaře na Turnovsku, 7. 6.) byl na okrajích porostů zaznamenán první slabý výskyt mšice makové (*Aphis fabae*).

PÍCNINY

VOJTĚŠKA

V okrese Louny (Blšany na Žatecku, 7. 6.) byl pozorován úživný žír na listech vojtěšky nosatčíka obecného (*Protapion apricans*).

CHMEL (RF 35-39 BBCH, tj. rostliny dosáhly 50 % výšky drátu, až rostliny dosáhly 70 % výšky drátu)

Na pozorovacím bodu v okrese Česká Lípa (Blíževedly, 6. 6.) je porost v dobrém zdravotním stavu a bez škodlivého výskytu škůdců a chorob. Na Litoměřicku probíhá kontrola odkloněných hlav, případně jejich dotáčení po nárazovitém větru. Ve chmelnicích Žatecka probíhá kultivace meziřadí a intenzivní ochrana proti mšici chmelové i plísni chmelové. I zde pokračuje dotáčení odkloněných hlav. Všechny chmelnice mají dokončenou priorávku rév.

V oblasti Žatce jsou rostliny chmele ošetřeny, přesto přelet okřídlené generace **mšice chmelové (*Phorodon humuli*)** stále trvá. Její slabý výskyt byl pozorován i na Lounsku, (Počedělice, 7. 6.).

Při přemnožení působí zasychání listů chmele a chmelových šištic. Zasychání a odumírání vzrostného vrcholu a výhonů. Důsledkem je snižování asimilační plochy a znehodnocení chmelových šištic. Oslabování rostlin. Výnosové ztráty 1-10 %. Přenos viróz.

Je vhodná průběžná chemická ochrana, vždy na začátku tvorby kolonií larev mšic na rostlinách chmele (na spodní straně mladých, často nerozvitých listů, zejména na návětrné straně rostlin).

Ve vzorcích vyhnílych kořenů chmele (babek), odebraných na Žatecku (Kaštice a Petrohrad, 15. 5.), byl potvrzen výskyt **giberely hnědé (*Gibberella pulicaris*)**.

OVOCNÉ DŘEVINY

V sadech na Semilsku pokračuje ošetření proti chorobám (strupovitost) a živočišným škůdcům, včetně listové aplikace hnojiv a mulčování meziřadí (dle růstové fáze travního porostu).

Jádroviny

HRUŠEŇ (RF 74 BBA, tj. průměr plodů do 40 mm, plody vzpřímené /stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T, velikost vlašského ořechu/)

Na Litoměřicku byl zjištěn první výskyt **rzi hrušňové (*Gymnosporangium sabinae*)**.

JABLOŇ (73-74 BBA, tj. druhý opad plodů /červnový/ až průměr plodů do 40 mm, plody vzpřímené /stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T, velikost vlašského ořechu/)

Na Českolipsku (Pavlovice, 7. 6.) byl pozorován lokálně střední výskyt **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)**, především na jabloních náchylných odrůd (Idared, Spartan).

Bělavé moučnaté povlaky na letorostech, listech, květech a mladých plodech. Povlaky jsou tvořeny podhoubím, na němž se na konidioforech diferencují konidie. Padlí jabloňové je povrchový parazit, do pletiv hostitele pronikají haustoria, která zajišťují výživu houby. V důsledku poškození a odumírání povrchových buněk se postižené části zbarvují šedo-zeleně, dochází k redukci růstu a k deformacím až zasychání letorostů a listů. Na napadených plodech se projevuje nápadná síťovitá rzivost, která je patrná až do sklizně. Při sekundární infekci vyvinutých listů vznikají světle zelené neohraničené skvrny, obvykle jen s nenápadným porostem podhoubí, dochází k mírným deformacím listů.

Chemická ochrana je nezbytná především u náchylných odrůd na lokalitách pravidelného výskytu. Poprvé se ošetřuje v období těsně před, či na počátku sekundárního šíření choroby (1-2 týdny před květem) a dále dle potřeby až do července. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak (vhodnost podmínek pro šíření a skutečný výskyt) a možnosti použitého fungicidu (7-14 dnů). Převážná část fungicidů používaných proti strupovitosti jabloně je účinná také na padlí jabloňové.

V okrese Louny (Židovice, (4. 6.) byl pozorován slabý výskyt **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)**. Její střední výskyt byl zjištěn na Mostecku (Vtelno, 6. 6.).

Patogen napadá listy, květy a plody, zcela výjimečně i letorosty. Na obou stranách čepelí listů vznikají sazovité různě velké skvrny. Postižená místa nekrotizují a silně napadené listy opadávají. Obdobné skvrny i na květech a plodech. Silně napadené květy a malé plody opadávají. Na větších plodech různě velké a utvářené šedo-černé skvrny, v důsledku nestejněho růstu postižených a zdravých pletiv dochází k deformacím a praskání plodů. Následně jsou postižené plody napadány hnilobami.

Ochranu je možno provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekcí, příp. jako kombinaci obou systémů. Při preventivní ochraně ošetřujeme průběžně po celou dobu nebezpečí primárních infekcí. Podle lokality a podmínek ošetřujeme od vyrašení do června, v intervalu 5 - 14 i více dní. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu (v období maximální intenzity růstu vývoj 2 - 3 listů týdně) a možnosti použitého fungicidu. Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí

(od fenofáze růžového poupěte do cca 1- 2 týdnů po odkvětu). Racionální prevence zohledňuje důsledně průběh počasí. Za suchých period se neošetřuje a ošetří se až před předpokládanou změnou počasí (deštěm). Pokud nastane neočekávaný déšť (proběhne infekce) ošetříme kurativně. Při kurativní (postinfekční) ochraně ošetřujeme až po splnění podmínek pro infekci. Tento systém vychází z poznání vztahu mezi dobou ovlhčení, teplotou a infekcí (Mills, 1951, La Plant, Jones, 1980). K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, při důsledném dodržování doby kurativní účinnosti.

V okrese Louny (Židovice, 4. 6.) byl pozorován střední výskyt mšice jabloňové (*Aphis pomi*).

Jako slabý výskyt byl shledán nálet obaleče jablečného (*Cydia pomonella*) na Semilsku (Žernov, 7. 6.). V okrese Louny (Židovice, 4. 6.) byl zaznamenán jeho silný výskyt.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 10. 5. do 15. 9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

V okresech Česká Lípa (Pavlovice, 7. 6.), Děčín (Malšovice, 5. 6. a 8. 6.) a Louny (Židovice, 4. 6.) pokračuje střední nálet obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*) do feromonových lapačů. Silný výskyt jeho imág pokračuje na Mostecku (Vtelno, 6. 6.) v neošetřovaných sadech.

Sledování letu dospělců obaleče jabloňového do feromonových lapáků se provádí 2 x týdně od 1. 5. do 15. 9.

Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7 - 12 dní po vrcholu letové vlny.

Na Semilsku (Žernov, 7. 6.) je nálet obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*) do feromonových lapáků hodnocen jako slabý. Pokračuje však střední výskyt jeho imág na Mostecku (Vtelno, 6. 6.).

Ve feromonovém lapači na sledování výskytu obaleče zimolezového zjištěn nálet tmavoskvrnáče vřesového (*Ematurga atomaria*) na Mostecku (Vtelno, 6. 6.) v počtu 1 ks.

Peckoviny

MERUŇKA (RF 72 BBA, tj. velikost plodu do 20 mm)

V okrese Louny (Židovice, 4. 6.) byl pozorován silný výskyt obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*).

SLIVONĚ (RF 72 BBCH, tj. velikost plodu do 20 mm)

V okrese Louny (Židovice, 4. 6.) byl zjištěn slabý výskyt šarky švestky (*Plum pox virus*).

Na Libochovicku (Klapý a Slatina) byl zaznamenán lokálně silný výskyt mšice slívové (*Brachycaudus helichrysi*) a mšice švestkové (*Hyalopterus pruni*).

Tamtéž došlo k opadu plodů poškozených pilatou švestkovou (*Hoplocampa minuta*).

Opad mladých plůdků, později starších plodů slivoní. Na každém plodu jsou 1-2 i 3 tmavé okrouhlé otvůrky. Vnitřek je vyplněn drtí a trusem. Zapáchá po štěnicích. Vyžrané jádro.

Ošetření je nutné, jestliže se zjistí v době dokvétání (80-90 % opad květních plátků) ve stu náhodně odebraných plůdkách při slabé násadě 5, při dobré násadě 10 plůdků s vajíčky pilatek. Odebírají se nejvyvinutější plůdky pro každou odrůdu zvlášť.

V okresech Česká Lípa (Újezd u Jestřebí, 7. 6.) a Semily (Troskovice, 7. 6.) pokračuje nálet **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** do feromonových lapačů pod hranici škodlivého výskytu. V okrese Litoměřice (Klapý a Slatina na Libochovicku) byl zaznamenán jeho slabý výskyt a v okrese Louny (Židovice, 4. 6.) byl jeho výskyt vyhodnocen jako střední.

Napadené plody se obvykle dříve zbarvují a předčasně opadávají. Často mívají na povrchu, v místech, kudy vnikla housenka dovnitř, kapičky kleje. Jsou měkčí než zdravé plody. V plodu je možno nalézt růžovou housenku a hnědý trus. Za vlhkého počasí plody zahnívají. Sledování letu dospělců obaleče švestkového do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1. 5. do 15. 9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Dospělci létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

Na okrese Louny (Židovice, 4. 6.) byl zjištěn střední výskyt **obaleče východního (*Cydia molesta*)**.

TŘEŠEŇ (RF 73 BBCH, tj. druhý opad plodů /červnový/)

V okrese Chomutov (Jirkov, 7. 6.) byl zaznamenán ojedinělý výskyt **rakovinného odumírání větví (*Pseudomonas syringae*)**.

Okres Litoměřice signalizuje ošetření proti **vrtní třešňové (*Rhagoletis cerasi*)**.

Ošetření proti imágům vrtule třešňové je signalizováno v době zvýšeného náletu imág na tyto fólie a ošetření proti vajíčkům a larvám se signalizuje v době maxima vykladení vajíček nebo na začátku líhnutí larev, tj. asi 14-17 dní po začátku výletu imág, udržuje-li se maximální teplota nad 17 °C. Poklesne-li teplota pod tuto hranici, oddálí se ošetření o počet dní s nižší maximální teplotou. Použijí se larvicidní a ovicidní přípravky za předpokladu přesného dodržení ochranných lhůt. Ošetření insekticidem s hloubkovým účinkem se provede pouze při zjištění nejméně 2 vajíček a larev na 100 náhodně odebraných plodů (nepočítat prázdné vpíchy do plodů bez vajíček).

Drobné ovoce

ANGREŠT

Hnědé padlí angreštu (*Podosphaera mors – uvae*) - (americké padlí angreštu) bylo zjištěno u několika pěstitelů v celém okrese Semily.

JAHODNÍK (RF 81-87 BBCH, tj. počátek zrání, barva většiny plodů se mění od zelené k bílé až hlavní sklizeň, většina plodů zbarvena)

Na Turnovsku začala sklizeň. Nasazení plodů je silné, ale vlivem **sucha** jsou porosty méně urostlé a rostliny nemohly plody dostatečně vyživit. Dále zde bylo na listech pozorováno nafialovělé zbarvení způsobené **chladem** (různě, dle odrůdy).

Na **Žatecku** lze v letošním roce očekávat výrazně menší sklizeň a to vlivem **vymrznutí** jednotlivých rostlin, poté poškozením květů **jarními mrazy** a v poslední řadě i velkým **přísuškem** posledních dnů.

ZELENINA

ZELÍ BILÉ (RF 19 BBCH, tj. 9 nebo více listů rozvinuto)

V okrese Ústí nad Labem (Svádov, 7. 6.) byl zjištěn první slabý výskyt **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)**.

OKRASNÉ DŘEVINY

Na Lounsku v současné době pokračují jarní práce, především přihnojování rostlin, aplikace regulátorů růstu a ošetřování proti škodlivým organismům a plevelům.

Na Litoměřicku byla při kontrolách zjištěna silná poškození rostlin, jak **zimními holomrazy** (Cotoneastr, Vinca, Chaenomeles, Rhododendron), tak opakovanými **jarními mrazíky** (Magnolia, Picea, Abies, Cedrus, Taxus, Photinia, Pyracantha, Hydrangea).

OSTATNÍ

Na Semilsku je i nadále patrný výskyt **slimáků (Agriolimacidae sp.)** rozšiřující se z nezemědělské půdy na ornou půdu a zahrádky, kde poškozují jahody, brambory, zeleninu i květiny.

Dále byl pozorován značný výskyt různých druhů **mšic (Aphididae sp.)** na plevelných rostlinách, okrasných dřevinách i na neošetřovaných ovocných plodinách.

Za Oblastní odbor Louny zpracoval: Ing. Aleš Janeček